

Datum

Oktober 2024

Reactienota

Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Concept notitie Voorkeursalternatief

Energieproject A6 zon Lelystad Dronten

Inleiding

Van 7 juni tot en met 18 juli 2024 lagen de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) en het concept Voorkeursalternatief (concept-VKA) ter inzage. In die periode was het mogelijk om een reactie in te dienen.

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en initiatiefnemers Rijkswaterstaat en Waterschap Zuiderzeeland vinden participatie van de omgeving in het project belangrijk. Het doel van het ophalen van suggesties, meningen en reacties is de omgeving vanaf het begin een plek in het project te geven en te betrekken bij de planvorming. In totaal zijn er zesentwintig reacties binnengekomen. Het ministerie van KGG en initiatiefnemers bedanken de indieners voor de geleverde input en het meedenken in dit project.

In deze reactienota vindt u antwoorden op de hoofdpunten van de ingediende reacties op de concept-NRD en het concept-VKA.

Hoe vind ik mijn ingediende reactie terug?

Iedereen die voor het einde van de terinzagelegging een reactie heeft ingediend, heeft een brief ontvangen waarin het registratienummer staat. Aan de hand van de laatste drie cijfers van het registratienummer kan de reactie en het antwoord daarop in deze reactienota worden gevonden. Deze reactienota staat ook op onze website: www.rvo.nl/A6-zon. Daarin kunt u met uw registratienummer sneller zoeken naar de antwoorden op uw reactie.

Processtappen

Het project A6 zon Lelystad Dronten zal nog een lang traject afleggen voordat het zonnepark daadwerkelijk wordt aangelegd. Er moet nog veel worden onderzocht voordat het ministerie daarover kan besluiten. Als bijlage A bij deze reactienota vindt u een schema (infographic) met de verschillende stappen die we gaan doorlopen in de procedure van het project.

De concept-NRD en concept-VKA zijn in de afgelopen periode ook aan verschillende andere betrokkenen voorgelegd, zoals de provincie. Daarnaast heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage [een advies](#) uitgebracht. Alle zienswijzen, reacties en adviezen worden momenteel verzameld en verwerkt in de definitieve NRD en het Voorkeursalternatief, deze worden naar verwachting nog eind 2024 gepubliceerd. Op basis van die notitie wordt een milieueffectenrapportage (MER) opgesteld.

Het MER vormt de onderbouwing voor het projectbesluit. Na de afronding van het MER zal het aangescherpte Voorkeursalternatief verder worden uitgewerkt richting het (ontwerp)projectbesluit. Het MER komt, samen met het ontwerp van het projectbesluit en de daarmee samenhangende besluiten, naar verwachting na de zomer 2025 ter inzage te liggen. Hierover verschijnt vooraf een kennisgeving in lokale media en op de website van Bureau Energieprojecten. Op dat moment kun u daar ook weer op reageren.

Wilt u meer weten?

Meer informatie over A6 zon Lelystad Dronten en alle bijbehorende documenten vindt u op www.rvo.nl/A6-zon en <https://energieoprijksgrond.nl/a6+zon+lelystad+dronten>. Heeft u vragen over de procedure? Bel dan met telefoonnummer 070 379 89 79.

Registratienummer	Reactie	Antwoord
202404286		
a	Waarom leggen we de daken van huizen of schuren niet vol. Genoeg daken om zonnepanelen te plaatsen.	Zon-op-dak is een onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES). In een RES schrijven regio's op hoe zij bij gaan dragen aan het opwekken van duurzame energie. De hele provincie Flevoland is één van de RES-regio's. Naast zon-op-dak is zon-op-land een doel in de RES. Het doel voor zon-op-land is om 2x 500 hectare voor elkaar te krijgen vóór 2030. Sinds december 2022 is het niet meer toegestaan om zon op landbouwgrond te plaatsen door de aanpassing van de provinciale omgevingsvergunning (de partiële herziening). Daarom levert dit project een belangrijke bijdrage om het doel voor zon-op-land te halen. Tot slot valt zon-op-dak buiten de scope van het project A6 zon Lelystad Dronten. In het document Voornemen en Voorstel voor Participatie dat in Q4 2023 ter inzage lag is aangekondigd dat alleen kansrijke varianten die binnen het kader van het bestaande principe-ontwerp passen meegewogen zullen worden in de verdere uitwerking van het ontwerp.
202404287		
a	Wat mooi dat grond langs wegen gebruikt wordt voor zonnepanelen. Ik vind zonnepanelen niet mooi in het landschap maar als ze opgenomen worden bij andere bouwwerken zoals wegen, geluidsbuffers of relingen van bruggen dan is dat dubbel winst. Laat landbouwgrond daarmee haar eigen functie houden.	Door het plaatsen van zonnepanelen langs de Rijksweg A6 en op de IJsselmeerdijk zorgt dit project ervoor dat de ruimte, die in Nederland beperkt is, op verschillende manieren wordt gebruikt. Sinds december 2022 is het niet meer toegestaan om zon op landbouwgrond te plaatsen volgens de Omgevingsverordening provincie Flevoland.
202404291		

a	Ik ben tegen dit project, reden is dat Nederland vol zit met zonnepanelen en de burger de dupe is bij de energiemaatschappij, grootgrondbezitters krijgen steeds meer voorrang en dat moet stoppen.	Flevoland heeft als doel in de Regionale Energie Strategie (RES) opgenomen om vóór 2030 ongeveer 5,8 TWh duurzame energie op te wekken. In een RES schrijven regio's op hoe zij bij gaan dragen aan het opwekken van duurzame energie. De hele provincie Flevoland is één van de RES-regio's. De huidige windmolens, zonneparken en Zon-op-dak in Flevoland hebben samen gezorgd voor ongeveer 3 TWh. Er ligt dus nog een behoorlijke uitdaging om het doel van 5,8 TWh te halen. Dit project kan daarin een belangrijke bijdrage leveren. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Daarnaast is één van de doelen in de RES om 2x500 hectare zon op land voor elkaar te krijgen vóór 2030. Ook aan dat doel levert dit project een grote bijdrage. De zonnepanelen van Energieproject A6 zon Lelystad Dronten zullen worden aangesloten op een ander netvlak (middenspanning) dan zonnepanelen op daken van woningen (laagspanning). Daarom zullen zonnepanelen op woningen niet eerder afschakelen als gevolg van de extra aangesloten zonnepanelen door dit project. Bovendien zal het zonnenveld langs de A6 net als andere ontwikkelingen moeten wachten op ruimte op het net. De partij dit het project gaat realiseren (exploitant) heeft hierdoor een risico. Dus pas als de energienetten zijn verzwaaard, kunnen de zonnepanelen langs de A6 energie leveren aan het net. Overigens kan de exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en beheren - van het zonnepark ook geconfronteerd worden met negatieve energieprijzen op piekmomenten. Dit betekent dat ook de exploitant te maken kan krijgen met extra kosten door terugleveren. De exploitant kan ook andere mogelijkheden onderzoeken, zoals opslag in batterijen of waterstof wanneer er geen ruimte is op het elektriciteitsnet of directe aansluiting op afnemers van elektriciteit.
202404292		

a	waarom moeten wij burgers die eindelijk zonnepanelen gekocht hebben nu gestraft worden als we terug leveren, doe daar eerst wat aan???	De zonnepanelen van Energieproject A6 zon Lelystad Dronten zullen worden aangesloten op een ander netvlak (middenspanning) dan zonnepanelen op daken van woningen (laagspanning). Daarom zullen zonnepanelen op woningen niet eerder afschakelen als gevolg van de extra aangesloten zonnepanelen door dit project. Bovendien zal het zonnenveld langs de A6 net als andere ontwikkelingen moeten wachten op ruimte op het net. De partij dit het project gaat realiseren (exploitant) heeft hierdoor een risico. Dus pas als de energienetten zijn verzaamd, kunnen de zonnepanelen langs de A6 energie leveren aan het net. Overigens kan de exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en beheren - van het zonnepark ook geconfronteerd worden met negatieve energieprijzen op piekmomenten. Dit betekent dat ook de exploitant te maken kan krijgen met extra kosten door terugleveren. De exploitant kan ook andere mogelijkheden onderzoeken, zoals opslag in batterijen of waterstof wanneer er geen ruimte is op het elektriciteitsnet of directe aansluiting op afnemers van elektriciteit.
202404293		
a	Ik ben wel bezorgd om de verkeersveiligheid, met name het verblindend effect van panelen op het verkeer. Soortgelijke problemen zijn er met de geluidsschermen langs de A 12 bij Arnhem.	Verkeersveiligheid is voor Rijkswaterstaat erg belangrijk. In de volgende fase wordt een milieueffectrapport opgesteld voor dit project (het project-MER). Daarin staan de gevolgen van dit project op het milieu. Onder andere wordt hierin de verkeersveiligheid van de varianten beoordeeld, als onderdeel van het thema 'verkeer en verkeersveiligheid'. Onderdeel van deze beoordeling is het aspect 'zonlichtreflectie op weggebruikers'. Wanneer vanuit deze beoordeling risico's worden vastgesteld, worden maatregelen voorgesteld om het risico te verkleinen. Tot slot wordt het definitieve ontwerp ook nog gecontroleerd op (verkeersveiligheid)risico's, voordat de vergunning wordt verleend.
202404294		

a	het plaatsen van zonnepanelen op een verhoging. Door deze verhoging kan de grond hieronder worden voorzien van andere (meerdere) beplanting. Waar mogelijk kunnen er ook dieren (bijv. schapen) onderdoor lopen.	Er is om 2 redenen niet gekozen om de zonnepanelen op een verhoging te plaatsen. Ten eerste het belang van landschappelijke inpassing; er is daarom gezocht naar een lage inpassing, wat zorgt voor veel zicht op het omliggende landschap. Ten tweede kan de aanwezigheid van dieren onder de zonnepanelen voor een groot deel van het tracé leiden tot verkeersveiligheidsrisico's, vanwege de nabijheid van de snelweg. Door de opstelling van de zonnepanelen zal er dus beperkt ruimte voor schapen en/of ander klein vee zijn om te grazen onder de panelen. Vanwege de waterveiligheid zijn de zonnepanelen op de dijk in een betonelement geplaatst, waardoor een verhoging niet mogelijk is. Daarnaast wordt, aanvullend op de huidige varianten, onderzocht welke natuurvarianten kunnen worden toegevoegd. Het onderzoeken van aanvullende natuurvariant(en) geeft inzicht hoe het project niet alleen bijdraagt aan de opwekking van duurzame energie, maar ook de natuurwaarden in de regio kan behouden en eventueel zelfs kan versterken. Tot slot, de varianten zullen in het project-MER uitvoerig beoordeeld worden op het thema 'natuur'. In het project-MER staan de gevolgen van dit project op het milieu beschreven in het milieueffectrapport (MER). Waar nodig worden maatregelen voorgesteld om eventuele gevolgen op het milieu te verminderen.
202404295		
a	Is daarbij rekening gehouden met de aanleg van de Lelylijn, welke - gerekend vanaf Lelystad - ProRail Opstelspoor nabij de Houtribweg parallel aan de A6 oostwaarts de oversteek zal maken bij de huidige Ketelbrug richting Noordoostpolder.	Vanwege het ontbreken van concrete plannen omtrent de realisatie van de Lelylijn, is er in het voorkeursalternatief geen rekening gehouden met de Lelylijn. Ook in het project-MER (waarin de gevolgen van dit project op het milieu worden beschreven in het milieueffectrapport (MER)) wordt de Lelylijn niet meegenomen, omdat daarin enkel planologische besluiten worden meegenomen. Het tracé van de Lelylijn dat wordt voorgesteld loopt wel langs het projectgebied. De realisatie van Energieproject A6 zon Lelystad Dronten maakt de realisatie van de Lelylijn niet onmogelijk.
202404296		

a	Zorg eerst eens dat de boel in orde is. Het netwerk het aan kan, aansluiting kan plaatsvinden, er geen uitval is, geen diefstal van de burger. Er geen verdienmodel ten koste van van gemaakt kan worden.	Net als in grote delen van Nederland heeft Flevoland op dit moment te maken met netcongestie. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelstellingen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Dat hoeft ook niet nodig te zijn omdat netbeheerders enorm investeren in netverzwaringen, terwijl andere manieren van aansluiten en opslag van energie mogelijk worden gemaakt. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Het Energieproject A6 zon Lelystad Dronten onderzoekt de mogelijkheden voor lokaal gebruik van de opgewekte energie. Door vraag en aanbod bij elkaar te brengen kan, waar mogelijk, het elektriciteitsnet zo veel mogelijk worden ontzien.
b		Binnen het energieproject A6 zon Lelystad Dronten is vanaf de start veel aandacht besteed aan het onder de aandacht brengen van het project en zijn er meerdere participatiemomenten geweest. Ook is er veel ruimte geweest om reacties en zienswijzen in te dienen op het project, bijvoorbeeld tijdens inloopbijeenkomsten. Op het 'Voornemen en Voorstel voor Participatie project A6 Zon Lelystad Dronten' kon een formele reactie worden ingediend en op het 'concept Notitie Reikwijdte en Detail en concept Voorkeursalternatief' kon een zienswijze worden ingediend. In het vervolg van dit project is er ook nog volop ruimte om te reageren op het project, bijvoorbeeld middels een reactie op het Projectbesluit en op het project-MER. De zonnepanelen van Energieproject A6 zon Lelystad Dronten zullen worden aangesloten op een ander netvlak (middenspanning) dan zonnepanelen op daken van woningen (laagspanning). Daarom zullen zonnepanelen op woningen niet eerder afschakelen als gevolg van de extra aangesloten zonnepanelen door dit project. Bovendien zal het zonnenveld langs de A6 net als andere ontwikkelingen moeten wachten op ruimte op het net. De partij dit het project gaat realiseren (exploitant) heeft hierdoor een risico. Dus pas als de energienetten zijn verzwaaard, kunnen de zonnepanelen langs de A6 energie leveren aan het net. Overigens kan de exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en

202404297		
a	Wij hebben in Flevoland meer dan genoeg gedaan! Een advies: geef subsidie aan de bedrijven om hun daken vol te leggen met zonnepanelen.	

		dat ook de exploitant te maken kan krijgen met extra kosten door terugleveren. De exploitant kan ook andere mogelijkheden onderzoeken, zoals opslag in batterijen of waterstof wanneer er geen ruimte is op het elektriciteitsnet of directe aansluiting op afnemers van elektriciteit.
202404299		
a	Wordt er rekening gehouden met een mogelijk toekomstige verbreding van de A6?	Ja, er is rekening gehouden met de plannen zoals die er waren op het moment van de pauzering van de wegverbreding. Dit geldt voor de benodigde ruimte voor de verbrede weg met alle veiligheidsnormen die na verbreding gelden, én voor de aanlegfase waarbij werkverkeer het werk moet kunnen uitvoeren en het overige verkeer op momenten van rijbaan moet kunnen wisselen.
b	Met andere woorden, komen de zonnepanelen ver genoeg van de A6 te liggen?	Ja, er wordt met de plaatsing van de panelen rekening gehouden met alle veiligheidsnormen die nodig zijn voor een eventuele wegverbreding. Zie ook reactie 202404299a
202404300		

	Het idee is prima, maar laat dan eerst het stroomnet versterken (in drievoud) en open een participatie voor de bewoners van flevoland	Binnen het energieproject A6 zon Lelystad Dronten is vanaf de start veel aandacht besteed aan het onder de aandacht brengen van het project en zijn er meerdere participatiemomenten geweest. Ook is er veel ruimte geweest om reacties en zienswijzen in te dienen op het project, bijvoorbeeld tijdens inloopbijeenkomsten. Op het 'Voornemen en Voorstel voor Participatie project A6 Zon Lelystad Dronten' kon een formele reactie worden ingediend en op het 'concept Notitie Reikwijdte en Detail en concept Voorkeursalternatief' kon een zienswijze worden ingediend. In het vervolg van dit project is er ook nog volop ruimte om te reageren op het project, bijvoorbeeld middels een reactie op het Projectbesluit en op het project-MER. Het project A6- zon houdt de richtlijnen van het Klimaatakkoord uit 2019 aan. Nadat de projectprocedure is afgerond stelt Rijkswaterstaat, samen met de gemeenten en provincie die een rol hebben in de selectie, de gronden via een openbare tenderprocedure beschikbaar. Deze fase noemen wij de 'inschrijvingsfase'. Hierop kunnen partijen zich inschrijven. De meest geschikte ontwikkelaar wordt geselecteerd om het zonnepark aan te leggen en te exploiteren. Daarnaast heeft de ontwikkelaar in de 'exploitatiefase' de benodigde vergunningen gekregen, het project gebouwd en is het zonnepark in bedrijf gesteld. De geselecteerde ontwikkelaar zorgt ook voor de financiële participatie in de exploitatiefase. Een ontwikkelaar kan bijvoorbeeld hiervoor de samenwerking zoeken met een energiecoöperatie om zo te borgen dat ook de omgeving profijt heeft van het zonnepark. Hoe dit er precies uit gaat zien is ook afhankelijk van het beleid van de gemeente Lelystad en Dronten en de afspraken die de ontwikkelaar en het waterschap maken met het lokaal bevoegd gezag. Tot slot heeft de provincie Flevoland, net als in grote delen van Nederland, op dit moment te maken met netcongestie. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelstellingen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Dat hoeft ook niet nodig te zijn omdat netbeheerders enorm investeren in
--	---	---

		netverzwaringen, terwijl andere manieren van aansluiten en opslag van energie mogelijk worden gemaakt. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Het Energieproject A6 zon Lelystad Dronten onderzoekt de mogelijkheden voor lokaal gebruik van de opgewekte energie. Door vraag en aanbod bij elkaar te brengen kan, waar mogelijk, het elektriciteitsnet zo veel mogelijk worden ontzien.
202404301		
a	Zonnecellen zijn regelrechte horizon vervuilers en moeten alleen worden ingezet op een manier dat men ze niet ziet. Bij dit soort plannen moet er eerst worden nagedacht over de beleving van de mensen die er mee worden geconfronteerd.	Ruimtelijke kwaliteit en landschapsbeleving hebben vanaf de start een centrale plaats in het project. Het voorkeursalternatief is tot stand gekomen in samenwerking met een landschapsarchitectenbureau. Zij heeft een ruimtelijke visie opgesteld en de landschappelijke kernkwaliteiten van het projectgebied in kaart gebracht. Deze zijn de basis van het voorkeursalternatief en de ontwikkelde varianten. In het ontwerp van het systeem op de dijk is ook rekening gehouden met het landschap. Door de panelen in de dijk te leggen, houden we een egaal oppervlakte. Verder is gekozen om alleen het benedentalud met zonnepanelen te bekleden. Dit is de onderzijde van de dijk. Het boventalud (de bovenzijde van de dijk) blijft groen, omdat deze meer in het oog springt. Binnen het energieproject A6 zon Lelystad Dronten is vanaf de start veel aandacht

		besteed aan het onder de aandacht brengen van het project en zijn er meerdere participatiemomenten geweest. Ook is er ruimte geweest om reacties en zienswijzen in te dienen op het project, bijvoorbeeld tijdens inloopbijeenkomsten. Op het 'Voornemen en Voorstel voor Participatie project A6 Zon Lelystad Dronten' kon een formele reatie worden ingediend en op het 'concept Notitie Reikwijdte en Detail en concept Voorkeursalternatief' kon een zienswijze worden ingediend. In het vervolg van dit project is er ook nog volop ruimte om te reageren op het project, bijvoorbeeld door een reactie op het Projectbesluit en op het project-MER.
b	Er zijn nog zoveel daken zonder zonnecellen. Los de congestie problemen op, subsidieer de particulieren en leg alle overheidsgebouwen vol. Ook bv de grote parkeerplaats van vliegveld Lelystad kan met panelen op 5 meter hoogte een grote bijdragen leveren.	Zon-op-dak is een onderdeel van de Regionale Energie Strategie (RES). In een RES schrijven regio's op hoe zij bij gaan dragen aan het opwekken van duurzame energie. De hele provincie Flevoland is één van de RES-regio's. Naast zon-op-dak is zon-op-land een doel in de RES. Het doel voor zon-op-land is om 2x 500 hectare voor elkaar te krijgen vóór 2030. Sinds december 2022 is het niet meer toegestaan om zon op landbouwgrond te plaatsen door de aanpassing van de provinciale omgevingsvergunning (de partiële herziening). Daarom levert dit project een belangrijke bijdrage om het doel voor zon-op-land te halen. Helaas zijn veel grote daken van bedrijfspanden niet stevig genoeg om zonnepanelen op te plaatsen. Daarnaast lopen ondernemers ook tegen beperkingen aan van netcongestie bij het verduurzamen van hun bedrijf. De provincie Flevoland heeft sinds deze zomer een subsidieregeling om bedrijven te helpen bij het verduurzamen van hun bedrijf met slimme oplossingen om netcongestie te voorkomen. Tot slot valt zon-op-dak buiten de scope van het project A6 zon Lelystad Dronten. In het document Voornemen en Voorstel voor Participatie dat in Q4 2023 ter inzage lag is aangekondigd dat alleen kansrijke varianten die binnen het kader van het bestaande

		principe-ontwerp passen meegewogen zullen worden in de verdere uitwerking van het ontwerp.
c	Het aanpakken van wegbermen en dijken maakt het beeld van de polders kapot. Nog los van de schade aan de natuur. Wegbermen hebben weinig te bieden voor vliegende insecten, maar er level veel kleine zoogdieren en vogels.	Het voorkeursalternatief is tot stand gekomen op basis van een ruimtelijke visie, landschappelijke kernkwaliteiten en een intensief participatietraject. De impact van de zonnevelden op de aanwezige dieren, planten en bloemen en op de ruimtelijke kwaliteiten wordt beoordeeld in het project-MER. Dit is een milieueffectrapport (MER) waarin de gevolgen van dit project op het milieu worden beschreven. De dierenwereld in de bermen is onderdeel van deze beoordeling. Op basis van deze beoordeling wordt ook duidelijk of maatregelen noodzakelijk zijn om de gevolgen op het milieu te verkleinen. Daarnaast wordt, aanvullend op de huidige varianten, onderzocht welke natuurvarianten kunnen worden toegevoegd. Het onderzoeken van aanvullende natuurvariant(en) geeft inzicht hoe het project niet alleen bijdraagt aan de opwekking van duurzame energie, maar ook de natuurwaarden in de regio kan behouden en eventueel zelfs kan versterken.
202404302		

a	Wij zijn niet in Flevoland komen te wonen om vervolgens naar foei lelijke zonnepanelen velden of windturbines. Waar is onze huismus gebleven? Stoppen met die klimaatwaanin.	Het 'Energieproject A6 zon Lelystad Dronten' draagt bij aan regionale energiedoelen. Flevoland heeft als doel in de Regionale Energie Strategie (RES) opgenomen om vóór 2030 ongeveer 5,8 TWh duurzame energie op te wekken. In een RES schrijven regio's op hoe zij bij gaan dragen aan het opwekken van duurzame energie. De hele provincie Flevoland is één van de RES-regio's. De huidige windmolens, zonneparken en Zon-op-dak in Flevoland hebben samen gezorgd voor ongeveer 3 TWh. Er ligt dus nog een behoorlijke uitdaging om het doel van 5,8 TWh te halen. Dit project kan daarin een belangrijke bijdrage leveren. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Daarnaast is één van de doelen in de RES om 2x500 hectare zon op land voor elkaar te krijgen vóór 2030. Ook aan dat doel levert dit project een grote bijdrage. Daarnaast is het voorkeursalternatief tot stand gekomen op basis van een ruimtelijke visie, landschappelijke kernkwaliteiten en een intensief participatietraject. Het voorkeursalternatief is tot stand gekomen in samenwerking met een landschapsarchitectenbureau. Zij heeft een ruimtelijke visie opgesteld en de landschappelijke kernkwaliteiten van het projectgebied in kaart gebracht. Deze zijn de basis van het voorkeursalternatief en de ontwikkelde varianten. In het ontwerp van het systeem op de dijk is ook rekening gehouden met het landschap. Door de panelen in de dijk te leggen, houden we een egaal oppervlakte. Verder is gekozen om alleen het benedentalud met zonnepanelen te bekleden. Dit is de onderzijde van de dijk. Het boventalud (de bovenzijde van de dijk) blijft groen, omdat deze meer in het oog springt.
202404304		

a	zonnepanelen bezitters in de polder hiervan de financiële gevolgen gaan voelen want door het plaatsen van deze duizenden panelen langs de A6 zal het elektriciteitsnet regels matig overvol worden een dan zullen de panelen van de particulieren worden uitgezet en niet die van langs de A6. Al met al een zeer slecht en duur plan, dus niet doorvoeren.	De zonnepanelen van Energieproject A6 zon Lelystad Dronten zullen worden aangesloten op een ander netvlak (middenspanning) dan zonnepanelen op daken van woningen (laagspanning). Daarom zullen zonnepanelen op woningen niet eerder afschakelen als gevolg van de extra aangesloten zonnepanelen door dit project. Bovendien zal het zonnenveld langs de A6 net als andere ontwikkelingen moeten wachten op ruimte op het net. De partij dit het project gaat realiseren (exploitant) heeft hierdoor een risico. Dus pas als de energienetten zijn verzaamd, kunnen de zonnepanelen langs de A6 energie leveren aan het net. Overigens kan de exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en beheren - van het zonnepark ook geconfronteerd worden met negatieve energieprijzen op piekmomenten. Dit betekent dat ook de exploitant te maken kan krijgen met extra kosten door terugleveren. De exploitant kan ook andere mogelijkheden onderzoeken, zoals opslag in batterijen of waterstof wanneer er geen ruimte is op het elektriciteitsnet of directe aansluiting op afnemers van elektriciteit.
202404306		
a	Worden onze zonnepanelen afgeschakeld terwijl er 75MW bij komt?	De zonnepanelen van Energieproject A6 zon Lelystad Dronten zullen worden aangesloten op een ander netvlak (middenspanning) dan zonnepanelen op daken van woningen (laagspanning). Daarom zullen zonnepanelen op woningen niet eerder afschakelen als gevolg van de extra aangesloten zonnepanelen door dit project. Bovendien zal het zonnenveld langs de A6 net als andere ontwikkelingen moeten wachten op ruimte op het net. De partij dit het project gaat realiseren (exploitant) heeft hierdoor een risico. Dus pas als de energienetten zijn verzaamd, kunnen de zonnepanelen langs de A6 energie leveren aan het net. Overigens kan de exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en beheren - van het zonnepark ook geconfronteerd worden met negatieve energieprijzen op piekmomenten. Dit betekent dat ook de exploitant te maken kan krijgen met extra kosten door terugleveren. De exploitant kan ook andere mogelijkheden onderzoeken, zoals opslag in batterijen of waterstof wanneer er geen ruimte is op het

		elektriciteitsnet of directe aansluiting op afnemers van elektriciteit.
b	Is deze energie voor de regio beschikbaar en schakelt de Maxima centrale dan terug zodra er genoeg wind en zon is?	Het Waterschap Zuiderzeeland zal de opgewekte energie voor de zonnepanelen op de dijk gebruiken om energieneutraal te blijven. Voor de zonnevelden op gronden van Rijkswaterstaat worden de mogelijkheden voor lokaal gebruik van de opgewekte energie onderzocht: het bij elkaar brengen van vraag en aanbod zodat waar mogelijk het het elektriciteitsnet niet gebruikt hoeft te worden. Het uiteindelijke besluit wat er met de opgewekte energie gebeurt is echter aan de exploitant van het zonnepark, zo ook hoe dit zich verhoudt tot andere energie opwekkers zoals de Maximacentrale. De Maximacentrale is een installatie die inderdaad minder elektriciteit produceert als er minder vraag is en/of meer aanbod vanuit andere bronnen. De exploitant zal het zonnepark uiteindelijk realiseren en beheren.
c	Neem aan dat dit met belastinggeld gefinancierd zal worden, dus is er ook wel enige uitleg nodig in verhouding met eerder genoemde situaties. Draagvlak is op een dergelijke manier niet geheel te begrijpen.	Het projectgebied omvat gronden van de Rijkswaterstaat, namelijk langs de rijksweg A6, en gronden van het Waterschap Zuiderzeeland, langs de IJsselmeerdijk. Voor de gronden van Rijkswaterstaat geldt dat de aanleg van het zonnepark wordt gefinancierd door een externe exploitant die grondvergoeding betaalt aan het Rijk. De Rijksoverheid investeert dus niet zelf in deze zonnepanelen. Voor het tracé langs de dijk heeft het Waterschap Zuiderzeeland als voorwaarde gesteld dat realisatie alleen plaatsvindt, wanneer de investering van de zonnepanelen binnen de levensduur van het zonnepark terug kan worden verdiend.

	Wat zit er voor ons bewoners in de pot? Samenwerken is toch ook wat teruggeven? Daar wordt volledig aan voorbij gegaan in de 60 pagina's PDF's. Graag zou ik vernemen hoe de overheid dit ziet, los van de doelen die gehaald moeten worden. (ben ik zeker niet tegen)	Het project A6- zon houdt de richtlijnen van het Klimaatakkoord uit 2019 aan. Nadat de projectprocedure is afgerond stelt Rijkswaterstaat, samen met de gemeenten en provincie die een rol hebben in de selectie, de gronden via een openbare tenderprocedure beschikbaar. Deze fase noemen wij de 'inschrijvingsfase'. Hierop kunnen partijen zich inschrijven. De meest geschikte ontwikkelaar wordt geselecteerd om het zonnepark aan te leggen en te exploiteren. In de 'exploitatiefase' heeft de ontwikkelaar de benodigde vergunningen gekregen, het project gebouwd en is het zonnepark in bedrijf gesteld. De geselecteerde ontwikkelaar zorgt ook voor de financiële participatie in de exploitatiefase. Een ontwikkelaar kan bijvoorbeeld hiervoor de samenwerking zoeken met een energiecoöperatie om zo te borgen dat ook de omgeving profijt heeft van het zonnepark. Hoe dit er precies uit gaat zien is ook afhankelijk van het beleid van de gemeente Lelystad en Dronten en de afspraken die de ontwikkelaar en het waterschap maken met het lokaal bevoegd gezag.
202404312		
a	Snap er niet van, er is net co bestie en teveel zonne Energie vlgs de producenten en de vergoedin b mini a a l. Waarom dan nog een zonnepark?. Het verhaal klopt gewoon niet en er moet eerst uitgezocht worden wat waar is en wat niet.	Net als in grote delen van Nederland heeft Flevoland op dit moment te maken met netcongestie. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelstellingen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Dat hoeft ook niet nodig te zijn omdat netbeheerders enorm investeren in netverzwaringen, terwijl andere manieren van aansluiten en opslag van energie mogelijk worden gemaakt. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Het Energieproject A6 zon Lelystad Dronten onderzoekt de mogelijkheden voor lokaal gebruik van de opgewekte energie. Door vraag en aanbod bij elkaar te brengen kan, waar mogelijk, het elektriciteitsnet zo veel mogelijk worden ontzien.
202404317		

a	We hebben al problemen op het net met terugleveren. Dat zal met dit zonnepark alleen maar erger worden. Of zijn de uitbreidingen van het energienet dan al gerealiseerd? Anders is de effectiviteit nihil voor het nieuwe park en de particulieren in Flevoland.	Net als in grote delen van Nederland heeft Flevoland op dit moment te maken met netcongestie. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelstellingen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Dat hoeft ook niet nodig te zijn omdat netbeheerders enorm investeren in netverzwaringen, terwijl andere manieren van aansluiten en opslag van energie mogelijk worden gemaakt. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Het Energieproject A6 zon Lelystad Dronten onderzoekt de mogelijkheden voor lokaal gebruik van de opgewekte energie. Door vraag en aanbod bij elkaar te brengen kan, waar mogelijk, het elektriciteitsnet zo veel mogelijk worden ontzien. De zonnepanelen van Energieproject A6 zon Lelystad Dronten zullen worden aangesloten op een ander netvlak (middenspanning) dan zonnepanelen op daken van woningen (laagspanning). Daarom zullen zonnepanelen op woningen niet eerder afschakelen als gevolg van de extra aangesloten zonnepanelen door dit project. Bovendien zal het zonnenveld langs de A6 net als andere ontwikkelingen moeten wachten op ruimte op het net. De partij dit het project gaat realiseren (exploitant) heeft hierdoor een risico. Dus pas als de energienetten zijn verzaamd, kunnen de zonnepanelen langs de A6 energie leveren aan het net. Overigens kan de exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en beheren - van het zonnepark ook geconfronteerd worden met negatieve energieprijzen op piekmomenten. Dit betekent dat ook de exploitant te maken kan krijgen met extra kosten door terugleveren. De exploitant kan ook andere mogelijkheden onderzoeken, zoals opslag in batterijen of waterstof wanneer er geen ruimte is op het elektriciteitsnet of directe aansluiting op afnemers van elektriciteit.
202404318		

	Reactie: Helaas is het voorstel in mijn eerdere reactie betreffende de zichtbaarheid vanaf de weg niet geaccepteerd. Gezien de animatie van het huidige voorstel, de zonnepanelen op het traject Bocht Lelystad richting Ketelbrug hoger plaatsen zodat ze niet zichtbaar zijn vanaf de weg.	Ruimtelijke kwaliteit en landschapsbeleving hebben een centrale plaats in het project. Vanaf het opstellen van de varianten is samengewerkt met een landschapsarchitectenbureau. Zij hebben een ruimtelijke visie opgesteld en de landschappelijke kernkwaliteiten van het projectgebied in kaart gebracht. Deze vormen de basis voor het voorkeursalternatief. Na het vaststellen van het principe-ontwerp, heeft de Stuurgroep het project gevraagd om een verdiepingsslag uit te voeren naar de landschappelijke inpassing van de panelen. Er is daarna een variant opgesteld ter plaatse van de Boog om Lelystad. Waar de focus van het principe-ontwerp ligt op een optimale ruimtelijke inrichting met aandacht voor de landschappelijke kwaliteit, ligt de focus bij de variant nóg meer op het landschappelijk inpassen van de panelen. Bij de variant blijven de zonnepanelen wel zichtbaar vanaf de weg bij de Boog om Lelystad.
202404319		
a	Met betrekking tot variant twee doen we graag een suggestie. Aangezien er in de middenberm van de A6 onder de te plaatsen zonnepanelen niets gebeurt, kan er een waterberging onder worden gemaakt. Dit kan tevens een oplossing zijn voor de droge zomermaanden. Er moet dan dieper worden gegraven. Het zand dat daarbij vrij komt, kan weer verkocht worden.	Dank voor uw suggestie. Het realiseren van waterberging onder de panelen is tijdens het ontwerpproces ter sprake gekomen. Dit levert een zeer lage ecologische meerwaarde terwijl de technische uitdagingen voor het zonnepark met een waterbergende functie van de berm toenemen. Daarom is ervoor gekozen deze optie niet verder uit te werken.
202404328		

a	Is het niet een beter project als Liander zich gaat bezig houden met het verzwaren van het net ipv nog meer zonnepanelen te gaan opbouwen en de Consument met een paar paneeltjes straks de dupe is van deze actie? Want ze roepen het is oh zo vol maar deze parken worden zonder pardon maar neergezet. Beetje de omgekeerde wereld volgens mij. Maar dat is mijn mening.	Net als in grote delen van Nederland heeft Flevoland op dit moment te maken met netcongestie. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelstellingen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Dat hoeft ook niet nodig te zijn omdat netbeheerders enorm investeren in netverzwaringen, terwijl andere manieren van aansluiten en opslag van energie mogelijk worden gemaakt. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Het Energieproject A6 zon Lelystad Dronten onderzoekt de mogelijkheden voor lokaal gebruik van de opgewekte energie. Door vraag en aanbod bij elkaar te brengen kan, waar mogelijk, het elektriciteitsnet zo veel mogelijk worden ontzien. De zonnepanelen van Energieproject A6 zon Lelystad Dronten zullen worden aangesloten op een ander netvlak (middenspanning) dan zonnepanelen op daken van woningen (laagspanning). Daarom zullen zonnepanelen op woningen niet eerder afschakelen als gevolg van de extra aangesloten zonnepanelen door dit project. Bovendien zal het zonnenveld langs de A6 net als andere ontwikkelingen moeten wachten op ruimte op het net. De partij dit het project gaat realiseren (exploitant) heeft hierdoor een risico. Dus pas als de energienetten zijn verzwaard, kunnen de zonnepanelen langs de A6 energie leveren aan het net. Overigens kan de exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en beheren - van het zonnepark ook geconfronteerd worden met negatieve energieprijzen op piekmomenten. Dit betekent dat ook de exploitant te maken kan krijgen met extra kosten door terugleveren. De exploitant kan ook andere mogelijkheden onderzoeken, zoals opslag in batterijen of waterstof wanneer er geen ruimte is op het elektriciteitsnet of directe aansluiting op afnemers van elektriciteit.
202404331		

		Ruimtelijke kwaliteit en landschapsbeleving hebben een centrale plaats in het project. Het principe ontwerp is tot stand gekomen in samenwerking met een landschapsarchitectenbureau. Zij hebben een ruimtelijke visie opgesteld en de landschappelijke kernkwaliteiten van het projectgebied in kaart gebracht. Deze vormen de basis voor het voorkeursalternatief. In het ontwerp van het zonnepark is gekozen voor rietvegetatie om de panelen landschapelijk in te passen. De keuze voor deze vegetatie is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande kernkwaliteiten van het gebied.
202404334		
		Het Energieproject A6 zon Lelystad Dronten houdt de richtlijnen van het Klimaatakkoord uit 2019 aan. Nadat de projectprocedure is afgerond stelt Rijkswaterstaat, samen met de gemeenten en provincie die een rol hebben in de selectie, de gronden via een openbare tenderprocedure beschikbaar. Deze fase noemen wij de 'inschrijvingsfase'. Hierop kunnen partijen zich inschrijven, zowel ontwikkelaars als energiecoöperaties. De meest geschikte inschrijver wordt geselecteerd om het zonnepark aan te leggen en te exploiteren. De winnaar van de tender zorgt ook voor de financiële participatie in de exploitatiefase. Een ontwikkelaar kan bijvoorbeeld hiervoor de samenwerking zoeken met een energiecoöperatie om zo te borgen dat ook de omgeving profijt heeft van het zonnepark. Hoe dit er precies uit gaat zien is ook afhankelijk van het beleid van de gemeente Lelystad en Dronten en de afspraken die de ontwikkelaar maakt met het lokaal bevoegd gezag. Inmiddels is er ook overleg met u geweest over uw vraag.
202404339		

	Zonnepanelen verergeren het probleem van netcongestie. Netcongestie eerst oplossen	Net als in grote delen van Nederland heeft Flevoland op dit moment te maken met netcongestie. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelstellingen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Dat hoeft ook niet nodig te zijn omdat netbeheerders enorm investeren in netverzwaringen, terwijl andere manieren van aansluiten en opslag van energie mogelijk worden gemaakt. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Het Energieproject A6 zon Lelystad Dronten onderzoekt de mogelijkheden voor lokaal gebruik van de opgewekte energie. Door vraag en aanbod bij elkaar te brengen kan, waar mogelijk, het elektriciteitsnet zo veel mogelijk worden ontzien.
202404340		
	In het projectgebied liggen een drietal aardgastransportleidingen, HTL: A-570, HTL A-655 en HTL A-570-02, welke bij Gasunie in beheer zijn. Zodoende verzoeken wij u de Gasunie actief als stakeholder te betrekken bij dit proces.	De raakvlakken met de aardgastransportleidingen zijn bij het projectteam in beeld en meegenomen bij het vaststellen van het projectgebied, zodat de zonnepanelen niet boven een gasleiding worden geplaatst. De omgevingsmanager van project A6 zon neemt contact met u op om uw betrokkenheid als stakeholder te bespreken.
202404341		
a	A6- zonneline als 50% lokaal eigendom te realiseren.	Het project A6- zon houdt de richtlijnen van het Klimaatakkoord uit 2019 aan. Daarin staat aangegeven dat er gestreefd wordt naar een evenwichtige eigendomsverdeling in een gebied van 50 % lokaal eigendom van de productie van de lokale omgeving (burgers en bedrijven) bij energieprojecten. Nadat de projectprocedure is afgerond stelt Rijkswaterstaat, samen met de gemeenten en provincie die een rol hebben in de selectie, de gronden via een openbare tenderprocedure beschikbaar. Deze fase noemen wij de 'inschrijvingsfase'. Hierop kunnen partijen zich inschrijven. De meest geschikte ontwikkelaar wordt geselecteerd om het zonnepark aan te leggen en te exploiteren. Het project A6- zon houdt de richtlijnen van het Klimaatakkoord uit 2019 aan. Nadat de projectprocedure is afgerond stelt Rijkswaterstaat, samen met de gemeenten en provincie die een rol hebben in de selectie, de gronden via een openbare tenderprocedure beschikbaar. Deze fase

		noemen wij de 'inschrijvingsfase'. Hierop kunnen partijen zich inschrijven. De meest geschikte ontwikkelaar wordt geselecteerd om het zonnepark aan te leggen en te exploiteren. Daarnaast heeft de ontwikkelaar in de 'exploitatiefase' de benodigde vergunningen gekregen, het project gebouwd en is het zonnepark in bedrijf gesteld. De geselecteerde ontwikkelaar zorgt ook voor de financiële participatie in de exploitatiefase. Een ontwikkelaar kan bijvoorbeeld hiervoor de samenwerking zoeken met een energiecoöperatie om zo te borgen dat ook de omgeving profijt heeft van het zonnepark. Hoe dit er precies uit gaat zien is ook afhankelijk van het beleid van de gemeente Lelystad en Dronten en de afspraken die de ontwikkelaar en het waterschap maken met het lokaal bevoegd gezag. Naar aanleiding van uw reactie hebben er reeds een aantal gesprekken plaats gevonden.
b	Zo niet, hoe kunnen omwonenden financieel meedelen in dit project?	Zie hiervoor reactie 20244341a
c	Groen gaat verloren door verharding van de dijk. Graag zien zij een compensatie op het verloren groen.	Het waterschap hecht veel waarde aan flora en fauna. Deze waarde is verankerd in het beleid voor biodiversiteit van het waterschap. Hierin staat dat het verlies aan biodiversiteit wordt gecompenseerd. Voor het stuk op de dijk zal de compensatie van de biodiversiteit integraal onderdeel uitmaken van het uiteindelijke plan. Hiervoor wordt in het project-MER eerst de impact op het thema 'natuur' en 'ruimtelijke kwaliteit' beoordeeld. Vanuit deze beoordeling wordt beoordeeld of compensatie en mitigatie van natuur noodzakelijk is. Daarnaast wordt, aanvullend op de huidige varianten, onderzocht welke natuurvarianten kunnen worden toegevoegd. Het onderzoeken van aanvullende natuurvariant(en) geeft inzicht hoe het project niet alleen bijdraagt aan de opwekking van duurzame energie, maar ook de natuurwaarden in de regio kan behouden en eventueel zelfs kan versterken.

d	Bomen worden gerooid om plaats te maken voor de panelen. Graag zien zij deze bomen opgeslagen en weer gebruikt bij toekomstige nieuwbouwprojecten.	Dank voor deze suggestie. Zoals reeds in een eerder overleg met u aangegeven zullen wij deze suggestie verder onderzoeken.
e	Naast behouden van de bomen moet de verloren natuur gecompenseerd worden	In de volgende fase wordt een milieueffectrapport opgesteld voor dit project (het project-MER). Daarin staan de gevolgen van dit project op het milieu. In het project-MER wordt eerst de impact op het thema 'natuur' en 'ruimtelijke kwaliteit' beoordeeld. Vanuit deze beoordeling wordt beoordeeld of compensatie en mitigatie van natuur noodzakelijk is. Waar natuurcompensatie nodig is zullen de geldende regels, procedures en beleid gevolgd worden.
202404353		
a	Hoe kan reflectie (schittering) van licht door de zonnepanelen zoveel mogelijk voorkomen worden?	Verkeersveiligheid is voor Rijkswaterstaat erg belangrijk. In de volgende fase wordt een milieueffectrapport opgesteld voor dit project (het project-MER). Daarin staan de gevolgen van dit project op het milieu. Onder andere wordt hierin de verkeersveiligheid van de varianten beoordeeld, als onderdeel van het thema 'verkeer en verkeersveiligheid'. Onderdeel van deze beoordeling is het aspect 'zonlichtreflectie op weggebruikers'. Wanneer vanuit deze beoordeling risico's worden vastgesteld, worden maatregelen voorgesteld om het risico te verkleinen. Tot slot wordt het definitieve ontwerp ook nog gecontroleerd op (verkeersveiligheid)risico's, voordat de vergunning wordt verleend.
b	Wordt er bij het bepalen van de mate van reflectie rekening gehouden met lichtmasten langs de weg? Reflectie van zonlicht? Reflectie van (kop-)lampen van het wegverkeer?	Onderdeel van het milieueffectrapport, in de volgende fase, is het beoordelen van lichthinder. Daarin wordt het huidige lichtniveau langs de panelen beoordeeld. In de beoordeling worden daarom naast zonlicht, ook lichtbronnen als de masten en de lampen van weggebruikers meegenomen.

		In het milieueffectrapport worden de varianten onder andere beoordeeld op het thema 'natuur'. Dit specifieke onderwerp, inclusief de aanwezigheid van trekroutes voor vogels, wordt onder het aspect 'soortenbescherming' beoordeeld. Daarnaast wordt, aanvullend op de huidige varianten, onderzocht welke natuurvarianten kunnen worden toegevoegd. Het onderzoeken van aanvullende natuurvariant(en) geeft inzicht hoe het project niet alleen bijdraagt aan de opwekking van duurzame energie, maar ook de natuurwaarden in de regio kan behouden en eventueel zelfs kan versterken.
d	Hoe kan het uitzicht naar de IJsselmeerdijk verbeterd worden? Of kan de dijk uit de plannen geschrapt worden als mogelijke locatie?	Ruimtelijke kwaliteit en landschapsbeleving hebben een centrale plaats in het project. In het ontwerp van het systeem op de dijk is dan ook rekening gehouden met de landschappelijke kwaliteit. Door de panelen in de dijk te leggen, behouden we een egaal oppervlakte. Verder is gekozen om alleen het benedentalud van de dijk met zonnepanelen te bekleden. Dit is de onderzijde van de dijk. Het boventalud (de bovenzijde van de dijk) blijft groen, omdat deze meer in het oog springt. We staan open voor verdere suggesties om de aanblik van de dijk te verbeteren. Het schrappen van de dijk uit de plannen is voor Waterschap Zuiderzeeland niet wenselijk. Het waterschap heeft zelf opgewekte zonne-energie nodig om energieneutraal te blijven. De IJsselmeerdijk is de meest kansrijke locatie voor het waterschap om zonne-energie op te wekken.
e		Ruimtelijke kwaliteit en landschapsbeleving heeft een centrale plaats in het project. Zo is er een landschapsarchitectenbureau dat eerst een ruimtelijke visie heeft opgesteld en op basis daarvan een principeontwerp heeft gemaakt. Er wordt groot belang gehecht aan het zicht vanaf de rijweg op het Nationaal Park Nieuw Land. Aanvullend op het principeontwerp, is in een variantenstudie onderzocht welke optimalisaties er kunnen worden toegepast om de zonnepanelen zo op te stellen dat zo goed mogelijk zicht op het Park behouden blijft. In het project-MER worden de varianten ook

f	4) Graag aandacht voor het uitzicht vanaf de A6 richting de boomzadenbank van Staatsbosbeheer, gelegen ten westen van de A6 tussen de viaducten Anthony Fokker en Praamweg. Dit is een visitekaartje voor het NPNL dat aangetast zal worden door de plaatsing van zonnepanelen in de zijberm en middenberm.	Ter hoogte van het NPNL worden geen zonnepanelen in de buitenbermen van de rijksweg geplaatst, maar uitsluitend in de middenberm. Daarnaast heeft ruimtelijke kwaliteit en landschapsbeleving heeft een centrale plaats in het project. Zo is er een landschapsarchitectenbureau dat eerst een ruimtelijke visie heeft opgesteld en op basis daarvan een principeontwerp heeft gemaakt. Er wordt groot belang gehecht aan het zicht vanaf de rijweg op het Nationaal Park Nieuw Land. Aanvullend op het principeontwerp, is in een variantenstudie onderzocht welke optimalisaties er kunnen worden toegepast om de zonnepanelen zo op te stellen dat zo goed mogelijk zicht op het Park behouden blijft. In het milieueffectrapport worden de varianten ook beoordeeld op het aspect 'Ruimtelijke kwaliteit'. Binnen dit aspect wordt onder andere beoordeeld in hoeverre het project de huidige kernkwaliteiten van het gebied beïnvloed. De invloed op het NPNL is hier onderdeel van.
g	5) Graag aandacht voor het uitzicht vanaf de A6 richting Lelystad in de zogenaamde "bocht van Lelystad" in de A6. De geplande, hoge muren van panelen ontnemen het zicht op het groen aan de rand van de stad.	

h	6) Hoe kan voorkomen worden dat er schade ontstaat door diefstal? Door de grote waarde van onder andere de koperen kabels, transformatoren en de zonnepanelen verwacht ik een grote aantrekkingskracht. Dieven zullen door de afgelegen ligging gemakkelijk hun slag kunnen slaan.	De exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en beheren - moet hiervoor maatregelen nemen. Welke dat zijn hangt af van de eisen van de verzekeraar van het zonnepark. De exploitant van het zonnepark sluit deze verzekering af. De oplossingen moeten passen binnen de planregels van het projectbesluit.
i	Hoe kan vandalisme voorkomen worden?	De exploitant - de partij die het zonnenveld uiteindelijk zal realiseren en beheren - moet hiervoor maatregelen nemen. Welke dat zijn hangt af van de eisen van de verzekeraar van het zonnepark. De exploitant van het zonnepark sluit deze verzekering af. De oplossingen moeten passen binnen de planregels van het projectbesluit.
j	9) Hoe kan het onderhoud verkeersveilig en zonder hinder voor het verkeer op de A6 uitgevoerd worden?	In het project-MER worden binnen het thema 'verkeer en verkeersveiligheid' de varianten beoordeeld op de aspecten 'verkeersveiligheid' en het 'effect op de bereikbaarheid voor onderhoud'. In het MER is daarmee aandacht voor de veiligheid en hinder van de weggebruikers op de A6 tijdens onderhoud van de panelen.
k	10) Zullen zonnepanelen die langs een weg liggen vaker gereinigd moeten worden voor een optimale werking?	Zonnepanelen worden in de regel gereinigd door natuurlijke verschijnselen zoals regen en (vooral) sneeuw. De toekomstige exploitant kan ervoor kiezen aanvullende schoonmaakwerkzaamheden uit te voeren.
l	De aansluitproblemen die samenhangen met een gebrek aan capaciteit op het elektriciteitsnet. Het lijkt me zinvol om te wachten met de eventuele aanleg van het zonnepark tot de aansluitproblemen opgelost zijn.	Net als in grote delen van Nederland heeft Flevoland op dit moment te maken met netcongestie. Tegelijkertijd heeft Nederland klimaatdoelstellingen te halen en kan de energietransitie niet worden vertraagd. Dat hoeft ook niet nodig te zijn omdat netbeheerders enorm investeren in netverzwaringen, terwijl andere manieren van aansluiten en opslag van energie mogelijk worden gemaakt. Daarom gaan projecten voor hernieuwbare energie door. Het Energieproject A6 zon Lelystad Dronten onderzoekt de mogelijkheden voor lokaal gebruik van de opgewekte energie. Door vraag en aanbod bij elkaar te brengen kan, waar

		mogelijk, het elektriciteitsnet zo veel mogelijk worden ontzien.
m	Alternatieven voor het gebruik van de opgewekte stroom zijn nog niet georganiseerd of toegestaan. Denk aan netdeling met windmolenparken in de omgeving. Of aan een directe levering aan een afnemer zonder transport via het bestaande elektriciteitsnet.	Zie hiervoor bovenstaande reactie 202404353L

Bijlage A – Infographic Projectprocedure

Projectprocedure

De minister voor Klimaat en Energie coördineert de besluitvorming van energieprojecten die van nationaal belang zijn.

